

Mistä pukilla riittää rahaa?

Yrityksen talouden peruspalikat

Heikki Tikkanen
Projektipäällikkö, LeveLappi.fi



LAPIN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF LAPLAND

LAPIN AMK⁷
Lapland University of Applied Sciences



Co-funded by
the European Union



Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Mitä nyt tapahtuu?

1. Selvitetään Pukin bisneksen talouden perusteita. Ja vähän ihmistenkin bisneksen.
2. Saadaan lahja Pukilta!
3. Leikitään lahjalla.
4. Otetaan lähtiessä leikit mukaan..
5. ..ja vähän lisänameja.



LAPIN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF LAPLAND

LAPIN AMK⁷
Lapland University of Applied Sciences



Co-funded by
the European Union



Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus



Millä logiikalla Pukin talous toimii?



1. **Kirjanpidosta** saadaan talouden **toteumatiedot**
2. Toteutuneista tiedoista johdetaan **tunnuslukuja**
3. Tunnuslukujen pohjalta **suunnitellaan** toimintaa
4. Suunnittelua voi ja kannattaa tehdä myös ennakoivasti erilaisilla **työkaluilla**, kuten **kassavirtalaskelmalla**

- Toiminnan **kannattavuus** (ja laillisuus) pitää voida todentaa.
- Realistiset suunnitelmat ovat vaatimus rahoituksen saamiseksi.
- **Tunnusluvut** ja **työkalut** ovat sisäisesti Pukille ja tontuille itselleen.
- **Kirjanpito** vaaditaan laissa tehtäväksi ulkoisia sidosryhmiä varten.

Kirjanpito - ihmisten versio

1. Kirjanpito kannattaa ulkoistaa ammattilaiselle
 - Hanki tilitoimisto, toimita tositteet ja maksa palvelusta
 - Säästät aikaa ja vältät virheitä
2. Tilitoimisto auttaa ilmoitusten ja maksujen kanssa
 - Esim. ALV:n ja ennakoveron päivämäärät
3. Tilitoimistosta saa tilinpäätöksen
 - Tärkein sisältö **Tuloslaskelma** ja **Tase** erittelyineen → **Tunnusluvut**



LAHJA PUKILTA..

**YRITYKSEN TALOUDEN
RAKENNUSPALIKAT!**



LAPIN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF LAPLAND

LAPIN AMK¹
Lapland University of Applied Sciences



Co-funded by
the European Union



Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

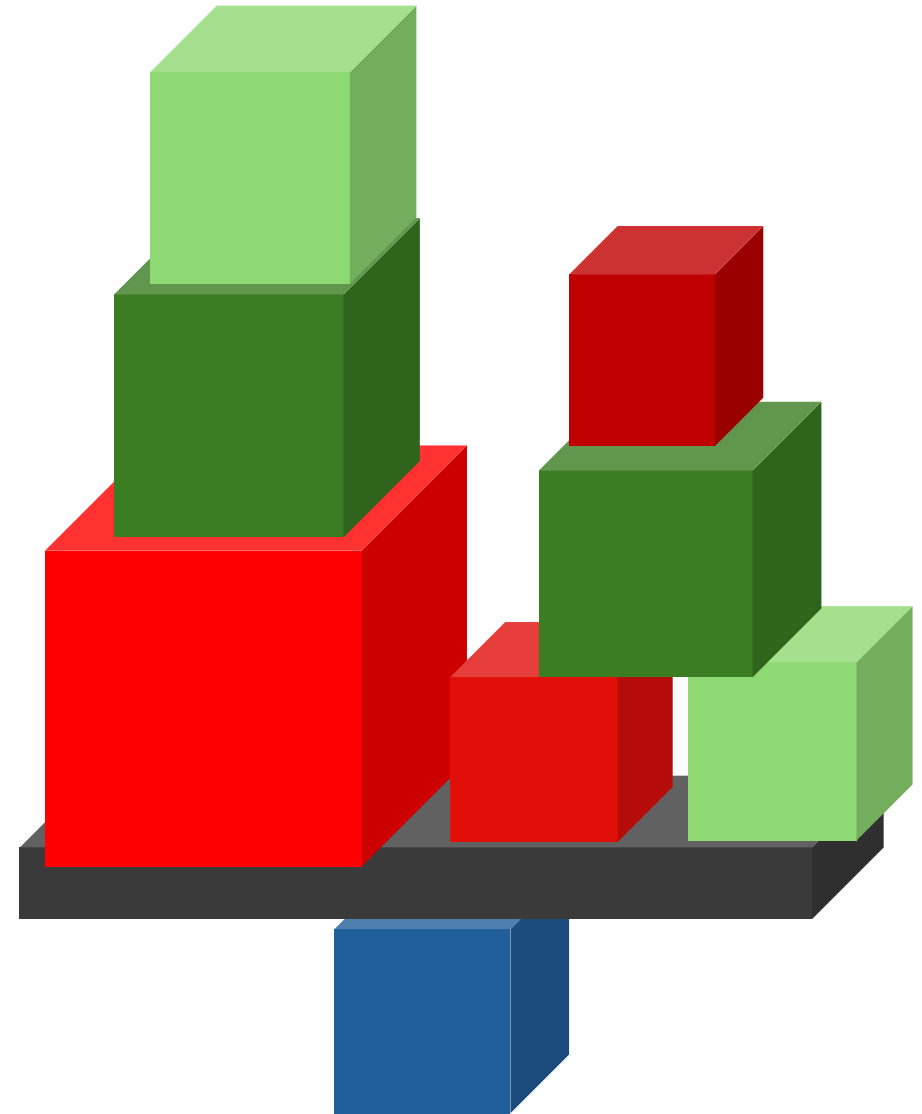


RAKENNELMA 1

PERUSTUKSET

PLUSSAT JA MIINUKSET

Mistä rahaa tulee ja mihin sitä menee?



1



Liikevaihto

Paljonko myytävästä asiasta
saadaan rahaa per asiakas?

Paljonko maksavia
asiakkaita on?

Muuttuvat kustannukset

Mitä tarvitaan, jotta saadaan
myytävä asia valmiiksi?
Muuttuu myynnin mukana.

Myyntikate

Paljonko myydyistä asiasta
jää käteen?

Myyntikateprosentti,
katetuottoprosentti
=
 $\text{myyntikate} / \text{liikevaihto} \times 100$

Nykyään yleensä tukku- ja
vähittäiskaupassa.

Realistinen myynti

Paljonko laskutettavia tunteja
on käytettävissä, tai paljonko
myytävää asiaa voidaan
valmistaa x ajassa?

Mikä on realistinen
myyntihinta?

Kuinka paljon oikeasti
voidaan saada myytyä?

Kriittinen myynti

Paljonko pitää myydä, että
rahaa tulee yhtä paljon kuin
menee?

100 x kiinteät kustannukset /
myyntikateprosentti

Enää ei erotella kuluja
muuttuviin ja kiinteisiin.
ALV 22% -ajalta 1994-2013.
Silti hyvä ajatustyökaluja!

Kiinteät kustannukset

Paljonko rahaa menee,
vaikka ei myytäisi mitään?

Myyntikatetarve

Paljonko myyntikatteen
pitäisi olla kaikkien
kulujen kattamiseksi?



LAPIN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF LAPLAND

LAPIN AMK⁷
Lapland University of Applied Sciences

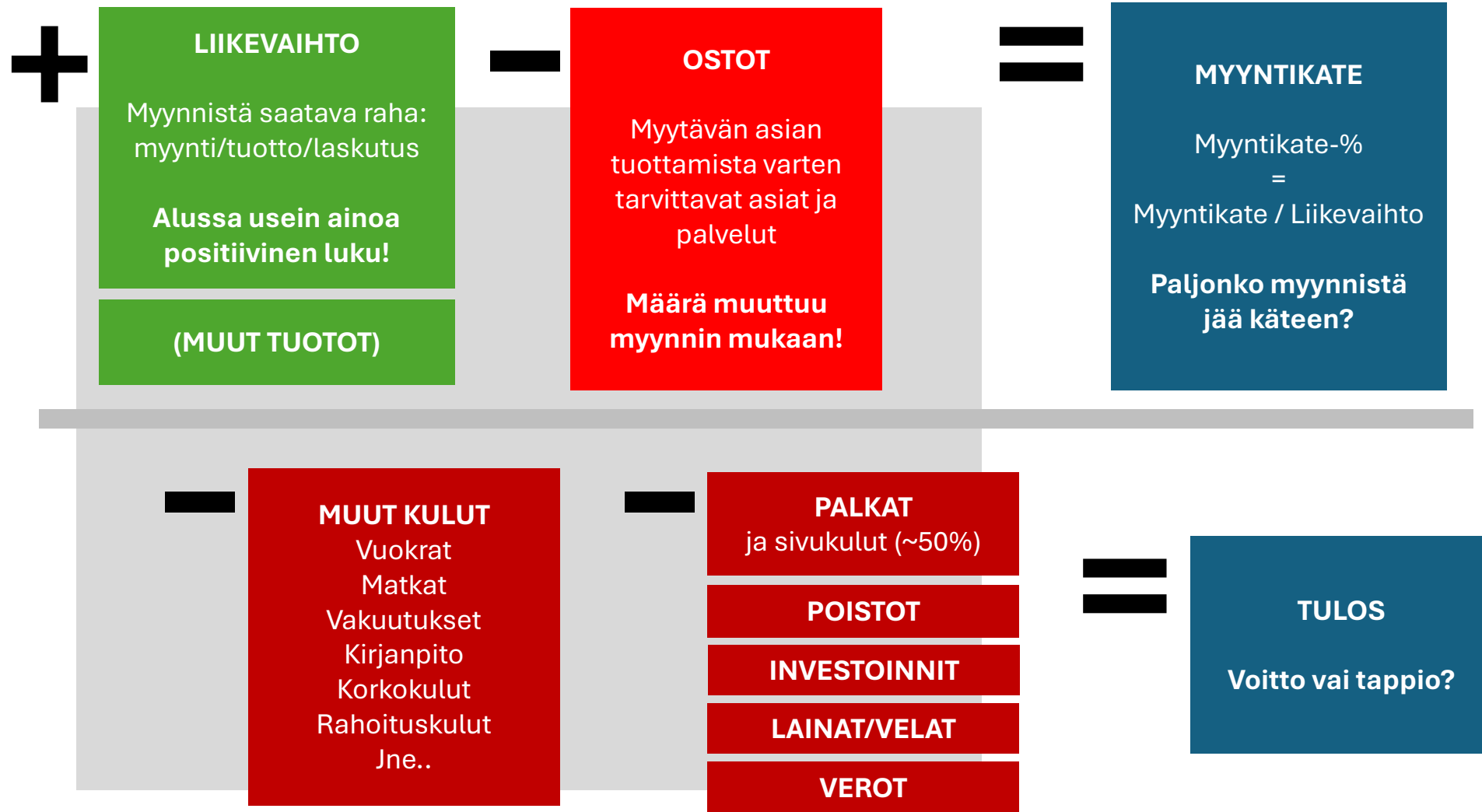


Co-funded by
the European Union



Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

2



LAPIN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF LAPLAND

LAPIN AMK⁷
Lapland University of Applied Sciences



Co-funded by
the European Union



Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

HAHMOTTELE OMAT PERUSTUKSET



Arvioi viereen eurot ensimmäiselle toimintavuodellesi.
Tukeudu äskeisiin rakennelmiin.

Paljonko laskutettavia **tunteja** sinulla on käytettävissä, tai
Paljonko myytävää asiaa voit valmistaa x **ajassa**?
Kuinka paljon oikeasti voit saada liikevaihtoa riippumatta ajasta?

- Mikä on tuotteesi realistinen **myyntihinta**?
- Paljonko maksavia **asiakkaita** on?

Paljonko myydystä tuotteesta oikeasti jää käteen?
(*liikevaihto – muuttuvat kustannukset tai ostot*)

Paljonko myyntiä pitää olla, jotta koko toiminta kannattaa?
(*liikevaihto – aivan kaikki kustannukset > 0*)

Realistinen myynti

Myyntikate

Kriittinen myynti

TÄYTÄ TÄMÄ
MYÖHEMMIN!



LAPIN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF LAPLAND

LAPIN AMK¹
Lapland University of Applied Sciences



Co-funded by
the European Union



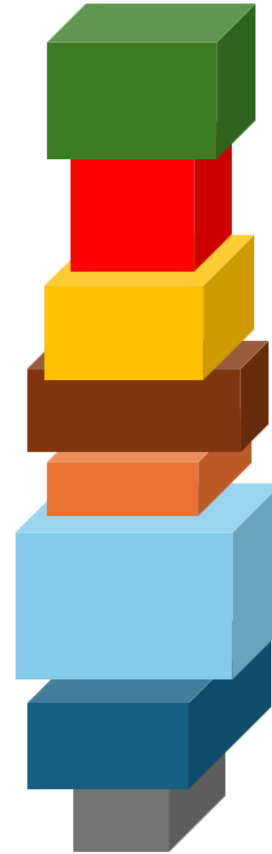
Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

RAKENNELMA 2

TULOSLASKELMA

Yhteenveto tilikaudesta

Nokkimisjärjestys



TULOSLASKELMA - MALLI



LIKEVAIHTO

MYynti

OSTOT

PALKAT

POISTOT

MUUT KULUT

VÄLISUMMA

OPERATIIVISET KULUT

RAHOITAJAN OSUUS

VEROTAJAN OSUUS

RAHOITAJA

VEROTAJA

TULOS

TULOSLASKELMA

Liikevaihto	100
Liiketoiminnan muut tuotot	0
Materiaalit ja palvelut	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	
400, Ostot tilikauden aikana	-40
445, Ulkopuoliset palvelut	-5
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-45
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	-22
600, Henkilösivukulut	-5
600, Eläkekulut	-3,5
630, Muut henkilösivukulut	-1,5
Henkilöstökulut yhteensä	-27
Poistot ja arvonalentumiset	
680, Suunnitelman mukaiset pois	-3
Poistot ja arvonalentumiset yhteen	-3
Liiketoiminnan muut kulut	-11
Liikevoitto (-tappio)	14
Rahoitustuotot ja -kulut	
Tuotot sijoituksista	0
Muut korko- ja rahoitustuotot	0
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-0,5
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-0,5
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	13,5
Tilinpäätössiirrot	
Tilinpäätössiirrot yhteensä	0
Tuloverot	-2,7
Tilikauden voitto (tappio)	11

~15%

LIKEVOITTO-/TAPPIO
tai
KÄYTTÖKATE

~10%

VEROTETTAVA TULOS

LOPULLINEN TULOS

Tuloslaskelma on osa **tilinpäätöstä**, jonka saat **tilitoimistolta**. Se näyttää, miten tilikausi meni.

Tavoiteprosentit ovat osuuksia liikevaihdosta.

Kuva: Pasi Huumarsalo

RAKENNA OMA TULOSLASKELMA

- Laadi ensimmäisen toimintavuotesi tavoitetta kuvaava tuloslaskelma.
- Ota mallia äskeisestä ja tukeudu aiempiin rakennelmiin.
 - Ei välitetä poistoista tai siirroista nyt!
- Apukysymyksiä:
 1. Minkä verran myyntiä tavoittelet?
 2. Täytyykö investoida johonkin?
Tarvitsetko siihen rahoitusta tai lainaa?
 3. Mistä asioista tulevat juoksevat kulusi?
 4. Millaista palkkaa tavoittelet itsellesi?
 5. Maksatko muille palkkoja? (sivukulut 50%)
 6. Paljonko maksat YEL-maksua?
(yritystulon alaraja 9000 €)
 7. Paljonko maksat ennakoveroa?
Yhtiömuoto vaikuttaa:
(henk.koht. vero% tai tulovero 20%)
 8. Paljonko maksat ALVia?
(alaraja 15 k, huojennusraja 30 k)

+	MYYN TI	
-	OSTOT	
-	PALKAT	
-	LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	
	LIIKEVOITTO(-TAPPIO)	
?	RAHOITUS	
	VEROTETTAVA TULOS	
?	VEROTUS	
	TILIKAUDEN TULOS	



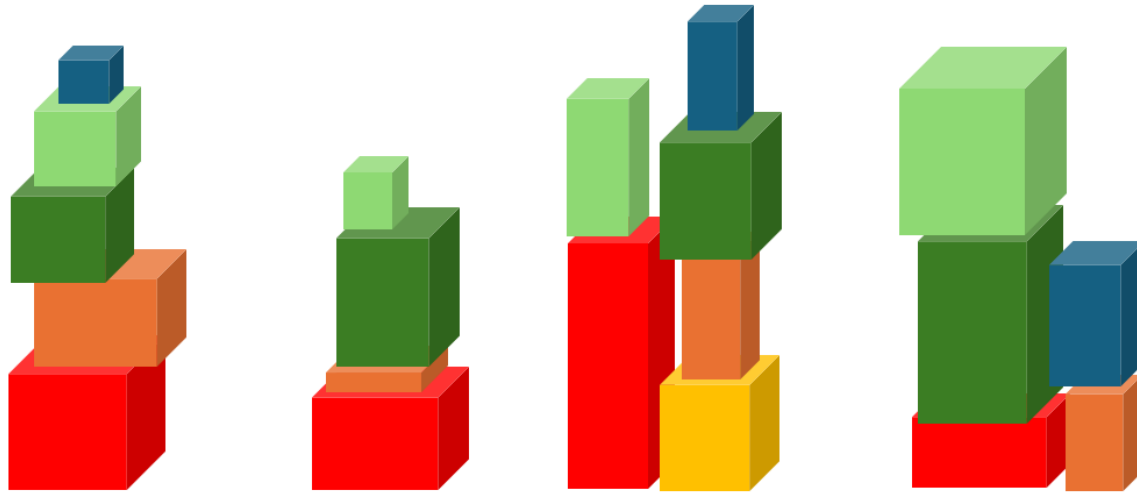
RAKENNELMA 3

KASSAVIRTALASKELMA

Kuukausittainen
”tuloslaskelma”

Yrityksen talouden
tärkein työkalu

Varmistaa, että rahaa
on aina tarpeeksi



KASSAVIRTALASKELMAN TARKOITUS

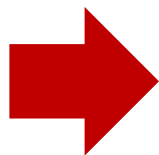
- Pukki tietää **käyttöpääoman** tarpeensa joka hetki!
- **Kassavirta ei ole tasaista**. Laskelmalla varmistetaan, että käyttöpääoma riittää aina, eli kassassa on riittävästi rahaa.
 - Milloin ostetaan varastot täyteen?
 - Mitä tahtia saadaan varastoa myytyä?
 - Milloin erääntyy iso laina, ennakkoveroerä, ALV- tai YEL-lasku?
 - Milloin tilille tulee rahoituserä?
 - Milloin asiakkaat maksavat laskunsa?

KASSAVIRTALASKELMAN TEKEMINEN

1. Määrittele toistuvat kk-kulut. Näistä tulee laskelmaan tasainen nauha.
 2. Tunnista kertaluontoiset, harvoin toistuvat suuret menoerät. Kuinka usein? Satunnaisia vai säännöllisiä? Ripottele paikoilleen ennusteesi mukaan.
 3. Kirjaa, paljonko teet liikevaihtoa missäkin kuussa. Pidäthän lomaa?
 4. Saatko rahoitusta? Nostatko lainaa? Milloin?
 5. Jos kuukauden loppukassa on miinuksella, jotain täytyy muuttaa.
 6. Käytä loppukassaa seuraavan alkukassana. Lisää tulot ja menot siihen.
- Unohda desimaalit. 1/1000 tarkkuus riittää.
 - Yleinen sudenkuoppa on jättää (etenkin ennakko-) verot ja lainat huomiotta.
 - Raha liikkuu uudenvuoden yli. Muista siirtää saldot ja tapahtumat seur. vuodelle.

RAKENNA OMA KASSAVIRTALASKELMA

KASSAVIRTALASKELMA 2025	1. kk	2. kk	3. kk	4. kk	5. kk	6. kk	7. kk	8. kk	9. kk	10. kk	11. kk	12. kk	vuosi	ka/kk
LIKEVAIHTO (yht)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ALV 25,5%													0	0
ALV 0% (ulkomaat tms)													0	0
OSTOT ALV 25,5% (yht)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Materiaalit													0	0
Aihankinta													0	0
Muut suorat kulut													0	0
Myyntikate	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Myyntikate-%	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****
PAIKAT (yht)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Maksettavat palkat													0	0
Henkilösivukulut													0	0
Ennakopidätykset													0	0
Muut henkilöstökulut													0	0
MUUT KULUT (yht)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vuokrat													0	0
Matkakulut													0	0
Tietoliikenne + puhelin													0	0
Kirjanpito													0	0
Vakuutukset													0	0
Markkinointi													0	0
Korkokulut													0	0
Muut rahoituskulut													0	0
INVESTOINNIT (yht)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Koneet ja laitteet													0	0
Toimistokalusteet													0	0
LAINOJEN LYHENNYKSET	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ALV kertymä (25,5%)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ALV maksut													0	0
Ennakovero (20%)													0	0
TUOTOT YHTEENSÄ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
RAHANKÄYTTÖ YHTEENSÄ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
EROTUS +/-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AVUSTUKSET	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
EROTUS +/-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
LAINOJEN NOSTOT	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
EROTUS +/-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
PÄÄOMASUOITUKSET	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Osakepääoma													0	0
Pääomalainat													0	0
EROTUS +/-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ALUKASSA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
LOPPUKASSA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KASSAN RIITTÄVYYS	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****	*****



KASSAVIRTALASKELMA 2025	1. kk	2. kk	3. kk	4. kk	5. kk	6. kk	7. kk	8. kk	9. kk	10. kk	11. kk	12. kk	vuosi	ka/kk
LIKEVAIHTO (yht)	4500	5500	4000	5500	6500	0	0	8000	5000	5000	4500	5000	53500	4458
ALV 25,5%	4500	5500	4000	5500	6500	0	0	7000	3000	3500	4500	5000	49000	4083
ALV 0% (ulkomaat tms)													4500	375
OSTOT ALV 25,5% (yht)	-500	-400	-80	-200	-1080	0	-400	-700	-500	-200	-540	0	-4500	-363
Materiaalit	-500	-400			-680			-700			-540		-2820	-235
Aihankinta			-80		-400		-400			-200			-1080	-90
Muut suorat kulut				-200					-500				-700	-58
Myyntikate	4000	5100	3920	5300	5420	0	-400	7300	4500	4800	3960	5000	48900	4075
Myyntikate-%	88,89	92,73	96,00	96,36	83,38	0,00	0,00	91,25	90,00	96,00	88,00	100,00		77
PAIKAT (yht)	-4250	-3400	-3400	-3400	-3400	-3400	-3400	-3400	-3400	-3400	-3400	-3400	-41950	-3496
Maksettavat palkat	-2500	-2000	-2000	-2000	-2000	-2000	-2000	-2000	-2000	-2000	-2000	-2000	-24500	-2042
Henkilösivukulut	-1250	-1000	-1000	-1000	-1000	-1000	-1000	-1000	-1000	-1000	-1000	-1000	-12250	-1021
Ennakopidätykset	-500	-400	-400	-400	-400	-400	-400	-400	-400	-400	-400	-400	-4900	-408
Muut henkilöstökulut													-300	-25
MUUT KULUT (yht)	-440	-980	-539	-389	-658	-438	-407	-527	-796	-1666	-345	-575	-7760	-647
Vuokrat	-200	-200	-200	-200	-200	-200	-200	-200	-200	-200	-200	-200	-2400	-200
Matkakulut		-400			-320					-1200			-1920	-160
Tietoliikenne + puhelin	-60	-60	-60	-60	-60	-60	-60	-60	-60	-60	-60	-60	-720	-60
Kirjanpito				-50		-50							-250	-20
Vakuutukset	-210								-330				-540	-45
Markkinointi	-150	-100	-200	-100	-50	-100	-120	-240	-130	-180	-60	-40	-1470	-123
Korkokulut	-20	-19	-19	-18	-18	-17	-17	-16	-16	-15	-15	-15	-190	-16
Muut rahoituskulut	-10	-10	-10	-10	-10	-10	-10	-10	-10	-10	-10	-10	-120	-10
INVESTOINNIT (yht)	0	0	0	-750	0	0	0	-1600	0	0	0	0	-2350	-196
Koneet ja laitteet				-750				-1600					-1600	-133
Toimistokalusteet													-750	-63
LAINOJEN LYHENNYKSET	-400		-400		-400		-400		-400		-400		-2400	-200
ALV kertymä (25,5%)	-813	-1036	-796	-925	-1101	0	81	-955	-508	-671	-805	-1016	-8544	-712
ALV maksut				-2645				-2026			-1382			-2491
Ennakovero (20%)			-482		-223		-929		-390		-415		-58	-2497
TUOTOT YHTEENSÄ	4500	5500	4000	5500	6500	0	0	8000	5000	5000	4500	5000	53500	4458
RAHANKÄYTTÖ YHTEENSÄ	-5500	-6208	-5215	-5887	-6639	-4787	-4526	-7572	-5604	-4352	-5490	-5349	-70101	-5842
EROTUS +/-	-1050	-768	-1215	-387	-139	-4787	-4526	428	-604	-1352	-960	-349	-10001	-1383
AVUSTUKSET	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700	8400	700
EROTUS +/-	-390	-68	-515	-313	-561	-4067	-3626	1128	96	-652	-290	-351	-7388	-616
LAINOJEN NOSTOT	0	3000	0	0	0	0	3000	0	0	0	0	0	0	0
EROTUS +/-	-390	2902	-515	-313	-561	-4067	-3626	1128	96	-652	-290	-351	-1388	-116
PÄÄOMASUOITUKSET	3000	0	0	0	0	0	0	0	1500	0	0	0	4500	375
Osakepääoma	3000	0	0	0	0	0	0	0	1500	0	0	0	4500	375
Pääomalainat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
EROTUS +/-	2610	2902	-515	-313	-561	-4067	-3626	2628	96	-652	-290	-351		
ALUKASSA	0	2610	5512	4996	5310	5870	1803	978	3606	3702	3050	2761		
LOPPUKASSA	2610	5512	4996	5310	5870	1803	978	3606	3702	3050	2761	3112		
KASSAN RIITTÄVYYS	0,16	0,30	0,29	0,31	0,33	0,10	0,06	0,21	0,21	0,16	0,16	0,18		
	<1kk	1-3 kk	<1kk	1-3 kk	1-3 kk	<1kk	<1kk	<1kk	<1kk	<1kk	<1kk	<1kk		

Linkki Excel-pohjaan **LISÄNAMIT**-kohdassa!

RAKENNA OMA KASSAVIRTALASKELMA



	1. kk	2. kk	3. kk	4. kk	5. kk	6. kk	7. kk	8. kk	9. kk	10. kk	11. kk	12. kk
ALKUKASSA												
TULOT												
MENOT												
TULOT JA MENOT EROTUS +/-												
LOPPUKASSA												
KASSAN RIITTÄVYYS												

Kassan riittävyyden kaava: $\text{kk loppukassa} / \text{viimeisen 3 kk menot}$. Jos arvo yli 2,0 -> kassa riittää yli 6kk; arvo 1,0-2,0 -> riittää 3-6kk; arvo 0,3-1,0 -> riittää 1-3kk; alle 0,3 -> kassa riittää alle 1kk

RAKENNELMA 4

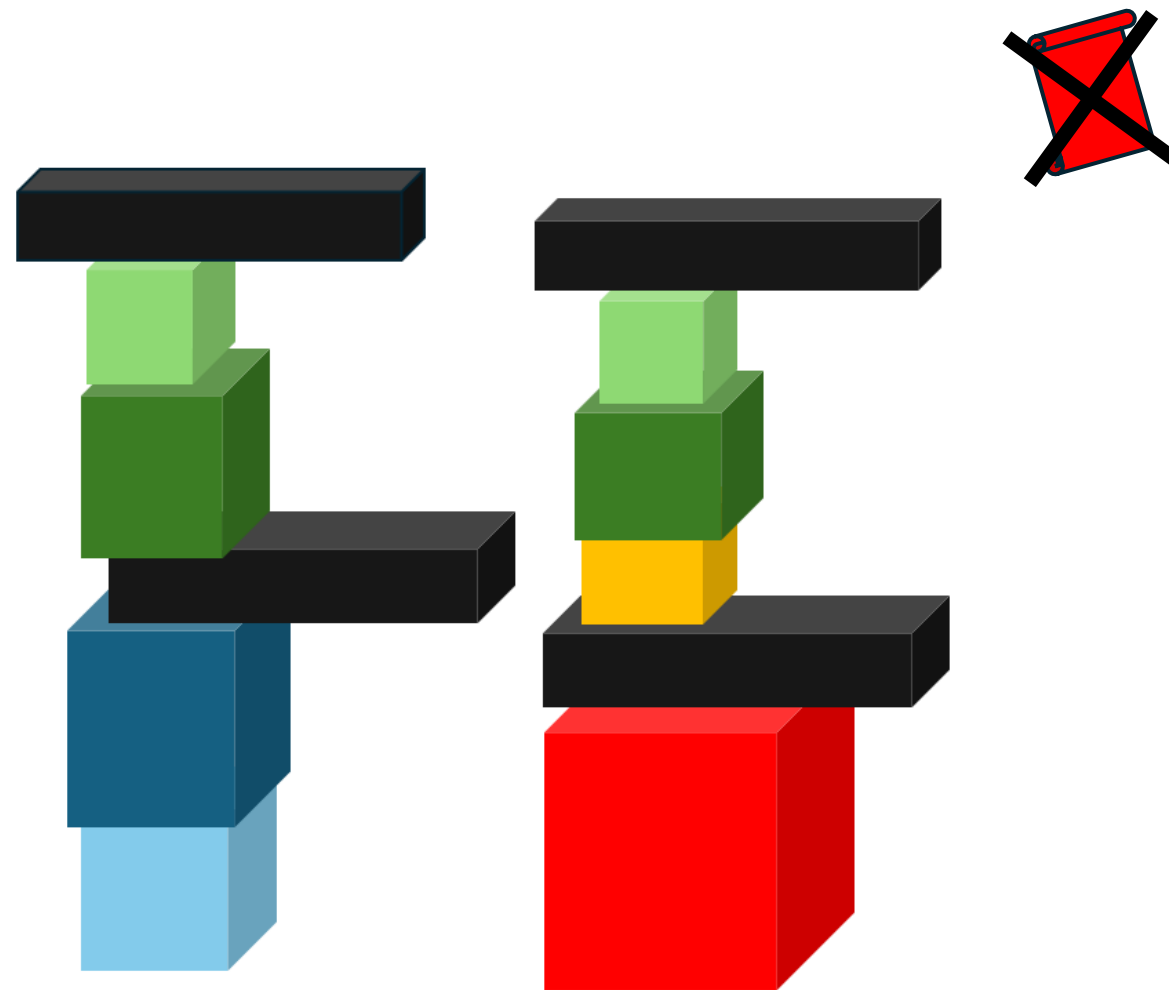
TASE

NOPEA
VILKAISU..

Tietyn hetken taloustilanne.

Onko kirjanpito ”tasan”?

Mikä on oman ja vieraan pääoman suhde?



TASE: arkielämän esimerkki

VASTAAVAA

Varallisuuserät, joita sinulla on valittuna ajankohtana.

1. Rahaa tilillä
2. Auto
3. Asunto
4. Tutkinto

Asioita, joita saat vastattavia vastaan.
Mihin raha on käytetty?



VASTATTAVAA

Lähteet sille rahalle, jolla olet hankkinut varallisuuseräsi.

1. Työnteko, palkka
2. Auton osamaksut
3. Asuntolaina
4. Opintolaina

Asioita, joista sinun täytyy vastata.
Mistä raha on tullut?

TASE

Mitä alempana varallisuuserä on VASTAAVISSA, sitä helpompi se on muuttaa rahaksi.

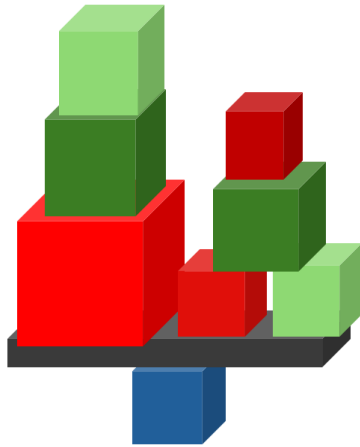
Sellaista varallisuutta kannattaa olla tarpeeksi, jotta ei joudu esim. ottamaan ylimääräistä velkaa tai myymään omaisuutta kassan ollessa liian tyhjä.

Rahoittaja kuten pankki katsoo taseesta saatavia tunnuslukuja kuten omavaraisuusastetta (oma vs. vieras pääoma)

VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
Pysyvät vastaavat			Oma pääoma		
	Aineettomat hyödykkeet			Osake-, osuus- tai muu vastaava pääoma	1
	105, Liikearvo	13		Muut rahastot	5
	Aineettomat hyödykkeet yhteensä	13		Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	5
	Aineelliset hyödykkeet			Edellisten tilikausien voitto (tappio)	28
	116, Koneet ja kalusto	4		Tilikauden tulos	12
	Aineelliset hyödykkeet yhteensä	4		Oma pääoma yhteensä	46
	Sijoitukset yhteensä	0		Tilinpäätössiirtojen kertymä	0
	Pysyvät vastaavat yhteensä	17		Pakolliset varaukset yhteensä	0
Vaihtuvat vastaavat			Vieras pääoma		
	Vaihto-omaisuus			Pitkäaikainen vieras pääoma	
	150, Aineet ja tarvikkeet	5		260, Pääomalaianat	5
	Vaihto-omaisuus yhteensä	5		263, Lainat rahoituslaitoksilta	18
	Saamiset			Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	23
	Lyhytaikaiset saamiset			Lyhytaikainen vieras pääoma	
	170, Myyntisaamiset	31		283, Lainat rahoituslaitoksilta	3
	Siirtosaamiset	1		286, Saadut ennakot	0
	Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	32		287, Ostovelat	10
	Saamiset yhteensä	32		292, Muut velat	5
	Rahoitusarvopaperit			295, Siirtovelat	13
	189, Muut arvopaperit	1		Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	31
	Rahoitusarvopaperit yhteensä	1		Vieras pääoma yhteensä	54
	Rahat ja pankkisaamiset	46			
	Vaihtuvat vastaavat yhteensä	83			
	VASTAAVAA YHTEENSÄ	100		VASTATTAVAA YHTEENSÄ	100

Linkki Excel-pohjaan **LISÄNAMIT**-kohdassa!

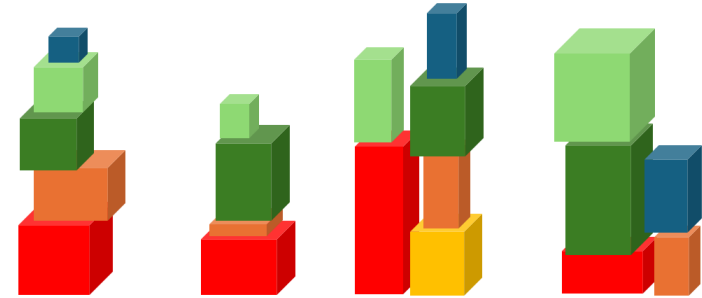
RAKENNA HALUAMASI RAKENNELMA(T)!



PERUSTUKSET /
PLUSSAT JA MIINUKSET



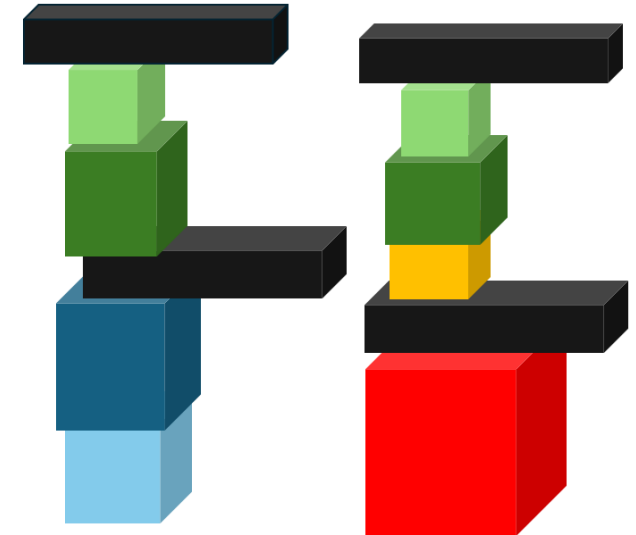
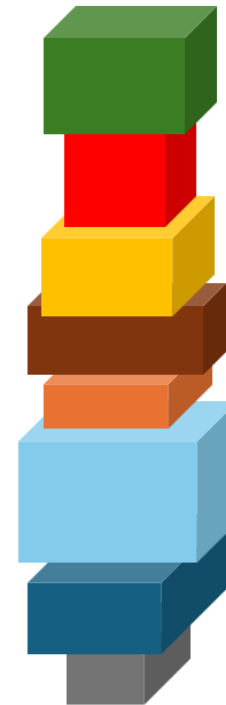
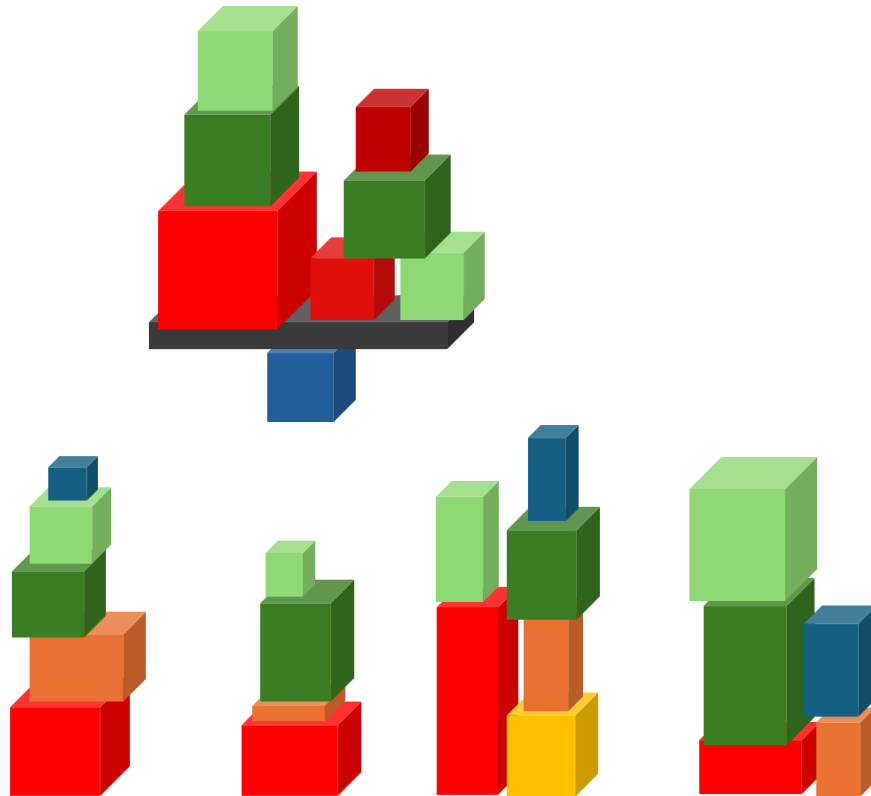
TULOSLASKELMA



KASSAVIRTALASKELMA



OTA PALIKAT MUKAAN JA JATKA KOTONA



LAPIN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF LAPLAND

LAPIN AMK⁷
Lapland University of Applied Sciences



Co-funded by
the European Union



Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus



LISÄNAMIT

- LeveLappi.fi-sivustolla:
 - Esitysmateriaali
 - Työkalupohjia
 - Lisämateriaaleja



<https://www.levelappi.fi/yrityksen-talouden-peruspalikat-tyopajan-lisamateriaalit/>

Kiitos

heikki.tikkanen@ulapland.fi

levelappi.fi



Levelappi



LAPIN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF LAPLAND

LAPIN AMK¹
Lapland University of Applied Sciences



Co-funded by
the European Union



Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus